

KURYER LITEWSKI

w Wilnie we Srodę dnia 29 Grudnia r. s. 1826 roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE:

St. Petersburg dnia 22 grudnia.

(z Gazety Senackiej).

Przez Najwyższe Ukazy J. C. M. objawione Rządzącemu Senatowi przez P. Ministra Sprawiedliwości, dnia 9 grudnia; Senatorowie przeznaczeni do zasiadania w departamentach Rządzącego Senatu: Jenerałowie adjutanci, Jenerał jazdy Hrabia *Delambert* i Jenerał porucznik Hrabia *Czernyszew*, w 1szym; Jenerałowie adjutanci: admirał *Siniawin* i jenerał porucznik *Zakrewski*, w 2gim; Jenerał adjutant, jenerał porucznik, *Baszucki*, w 2gim oddziale 3go; Jenerał adjutant, Jenerał porucznik, *Benkendorf*, w 4tym; Jenerał adjutant, Jenerał jazdy *Xiążę Trubecki*, w 1szym oddziale 5go; Jenerał adjutant, Jenerał porucznik *Demidow* w 2gim 5go; Jenerał adjutant, Jenerał jazdy, Hrabia *Ożarowski*, w 3cim oddziale 5go; radca tajny *Mordwinow* w departamencie rozgraniczenia; Jenerał porucznik *Kajsarow* w 2gim oddziale 6go; Jenerał porucznik *Gorgoli*, w 7mym.

— Najwyższy reskrypt J. C. M. do P. Rady Tajnego *Kitina*:

Pietrze Andrzejewiczu! Czyniąc zadość życzeniu waszemu, w dniu 26tym przeszłego miesiąca listopada uwolniłem was ze służby, ze względu na zruynowane zdrowie wasze. — Teraz ze względu na odznaczającą się służbę waszą, której długie i pożyteczne prace towarzyszyły, i na znak szczególnej MOJĘY ku wam uprzejmości, Mianuję was kawalerem orderu s. *Wielkiego Xiążęcia Alexandra-Newskiego*, znaki którego przy tém przesyłając, zostają ku wam przychylnym.

Na autentyku własną JEGO CESARSKIEY MOŚCI ręką podpisano: NIKOŁAJ.

St. Petersburg dnia 9 grudnia 1826 roku.

— Przez Najwyższy Ukaz do kapituły orderow pod d. 6 grudnia, półkownik *Winiarski*, należący do orszaku J. C. M. wydziału kwatremistrzowskiego, mianowany kawalerem orderu s. *Włodzimierza 3ciey klasy*, w nagrodę gorliwości i prac podjętych wczasie zdejmowania gruntow okregow osad wojskowych dywizyi 3ciey kirysyerów.

— W nagrodę gorliwej służby mianowani kawalerami: orderu s. *Włodzimierza 3ciey klasy*: adjutanci bokowi, półkownicy: jeneralnego sztabu gwardyi *Durnow*, gwardyi półku izmayłowskiego *Kawelin* i *Perowski* 2gi; oraz radca departamentu audytoryjskiego głównego sztabu J. C. M. 5tey klasy *Wisznjakow*; tegoż orderu 4tey klasy adjutanci bokowi, półkownik gwardyi półku huzarskiego *Płautin* i naczelnik stoła w departamencie inspektorskim 8mey klasy *Butomo*; orderu s. *Anny 2giey klasy*: adjutanci bokowi, półkownicy: półku huzarów gwardyi Hrabia *Strogonow* 1szy, półku gwardyi preobrażeńskiego Hrabia *Strogonow* 2gi, kapitan leytnant ekwipażu gwardyi *Lazarew* i naczelnik stoła departamentu inspektorskiego, 8mey klasy *Strażewski*; tegoż orderu 3ciey klasy: naczelnik stoła w departamencie inspektorskim radca honorowy *Pri-*

jeźcu, i pomocnik naczelnika stoła tegoż departamentu 8mey klasy *Pietrow*; a bokowy adjutant, półkownik gwardyi półku konnego, *Xiążę Golicyn* 4ty, udarowany brylantowaną ozdobą orderu s. *Anny* 2giey klasy.

— Przez Najwyższy Ukaz pod dniem 6 grudnia do kantoru dworu, translatorowie przy moskiewskim archiwum koleгии spraw cudzoziemskich, *Xiążę Platon Meszczerski* i *Włodzimierz Muchanow*, mianowani kamerjunkturami dworu J. C. M.

Odessa, dnia 7 grudnia.

(Journal de St. Petersbourg.)

W przeciągu lat dwóch, wyszło już ze dwódziestu uczniów z bezpłatney szkoły pasterskiej, utrzymywanej przy pięknym zakładzie merynosów, który posiada w Krymie P. *de Saloz*, członek towarzystwa szwajcarskiego nauk przyrodzonych, i były naczelny weterynarz gubernii chersońskiej. Wiadomości teoretyczne i praktyczne, których sam starał się swym uczniom udzielić, znakomita pojętność wielu z nich, czynią nadzieję, iż właściciele trzód, korzystając z tej zręczności publicznego użytku, będą się mogli wkrótce obeysć bez owczarzy zagranicznych, których zkądinąd dosyć trudno jest mieć bez nader uciążliwych warunków, a nade wszystko przyzwyczaić do języka rossyjskiego, tak potrzebnego do postępu gałęzi przemysłu, wymagającej naywiększych szczegółów, i codziennie wielce się podnoszącej, w południowych Państwa prowincjach.

Port Petropawłowski, d. 14 lipca.

(z Ruskiego Inwalida.)

D. 10 czerwca, wypłynęły ztąd do Ochotska, zimujące tu statki transportowe: brygi *Alexander* i *Katarzyna* a sloop *Nikołaj* do Niżne-Kamczatki z żywnością, solą, prochem i ołowiem.

D. 12, przybył z Kronsztadu transport wojenny *Krotkiy* pod dowództwem kapitana - leytnanta i kawalera *Wrangela*, z różnemi skarbowemi materyałami dla Kamczatki i Ochotska.

D. 18, przybył angielski sloop wojenny *Blesom*, pod dowództwem kapitana *Biczi*, i stanął na kotwicy w wielkiej zatoce na przeciw przylądka sygnałowego, a opatrzywszy się w wodę, drzewo, świeże mięso i rybę, puścił się w swoją drogę d. 24 czerwca.

D. 25, w dniu nayradośniejszym narodzin CESARZA JEGOMOŚCI NIKOŁAJA PAWELOWICZA, po mszy s. i po odprawieniu przez cały sobor modłów za zdrowie i wiek długi NAYJAŚNIEJSZEGO CESARZA i całej NAYJAŚNIEJSZEY Familii, nastąpiły wystrzały z dział po wszystkich 4ch twierdzach i na sloopie, po 31 razy. Po czém Duchowieństwo i urzędnicy cywilni znajdowali się na obiedzie u Naczelnika Kamczatki. U stołu wznoszono toasty: za zdrowie NAYJAŚNIEJSZEGO CESARZA, a w twierdzach i na sloopie *Krotkiy* dano po 31 wystrzałów z dział; potem za zdrowie JEGO CESARSKIEY WYSOKOŚCI Następcy Tronu Wszech Rossy ALEXANDRA NIKOŁAJEWICZA i całej NAYJAŚNIEJSZEY Familii, dano po 21 wystrzałów z dział twierdz i sloopa. Wieczorem wszystkie domy skarbowe były illumowane; pod nowo urządzonei kaskadami jaśniały

ogniem mostki, a przed domem Naczelnika, oświecona była Cyfra NAYJAŚNIEYSZEGO CESARZA.

28, przybył z Niżne - Kameczaska słupek *Nikolay* z drzewem budowniczym, w porcie potrzebnym.

D. 3 lipca o godzinie 9 i 11 wieczorem były silne grzmoty, co się w tym kraju bardzo rzadko przytrafia.

D. 12, wzniesiony został przysłany przez dawniejszego w Kameczatce Naczelnika kapitana floty 1ey rangi i kawalera *Rikorda*, pomnik, na cześć zeszłego kommandora *Beringa*, śród nowego placu w miejscu najotwartszym, pomiędzy nową cerkwią a domem Naczelnika Kameczatki.

D. 16 lipca popłynię słupek *Nikolay* do Ochotska z ważnymi papierami do kollegium admiraliczyjnego Państwa, od dowódcy słupek *Krotkiy* i od Naczelnika Kameczatki zwyczajnej poczty. Słupek *Krotkiy* zamierza opuścić port tutejszy, w pierwszych dniach sierpnia.

Potów ryby teraźniejszego lata, z łaski Boga, obiecuje dostatek żywności dla tutejszego kraju.

H I S Z P A N I J A.

Madryt d. 2 grudnia.

(Journal de St. Petersbourg.)

Ponieważ zdrowie Królowej Jmci prawie zupełnie do pierwszego wróciło stanu, wydano przeto rozkazy w *Eskuryalu*, dla przeniesienia dworu do Madrytu, d. 4 b. m. Wszakże rozkazy te mogą być znowu odwołane, gdyż Król doznał nowego paroxyzmu podagry.

— Sąd Królewski w *Sevilli* skazał d. 26 października, na śmierć i konfiskatę majątków celniejszych sprawców rokoszów wojskowych, zaszytych w miastach *Cabezas, de San-Juan* i *San-Fernando*, d. 1 stycznia 1820, z przyczyny ogłoszenia konstytucyi zwanej kadyxką.

— Kardynał Arcy-biskup Toledański, mianowany członkiem junty ministryalnej, nie tylko nie przyjął tej godności, lecz nawet prosił o uwolnienie od dostojności członka Rady stanu; Król Jmć jednak rozkazał mu znajdować się regularnie na posiedzeniach junty i Rady.

— Powiadają, iż Lord *Beresford* nie przyjął dowództwa nad wojskami portugalskimi, z przyczyny ducha nieposłuszeństwa, panującego pomiędzy niemi, i złego ich opatrzenia; miał on w tym celu pisać do swego rządu.

— Dnia 5 —

(z teyże gazety.)

Król Jmć przybył do Madrytu dziś zrana; przyjęty został wystrzałami z dział, i ze zwykłymi ceremoniami.

Przez notę pod d. 29 listopada, P. *Lamb* poseł angielski, oświadczył ministeryum hiszpańskiemu, iż nie przystaje na notę P. *Salmon*, pod d. 28, Utrzymuje on, że broń, posłana do Estramadury, na uzbrojenie ochotników królewskich, rozdana została zbiegom portugalskim, i wskazuje miejsce, a nawet dzień tego rozdania. „Wprawdzie, mówi on dalej, raczono mi udzielić raportu jenerałnego dowódcy Estremadury, jenerała *S. Juan*, w którym żali się na przyjęcie rozkazu mu wydanego, zwrócenia rządowi portugalskiemu broni i zbiegów, lecz usprawiedliwia się, iż nie mógł go wypełnić, dla nieprzytomności swoich wojsk i oporu, którego się lękał ze strony zbiegów portugalskich.” P. *Lamb* utrzymuje, iż jenerał *S. Juan* sam oddalił swoje wojska, zgromadziwszy je pod pozorem przeglądu do *Alkantary*, gdzie się osobście udał, i że był tak dobrze świadomy o krokach zbiegów portugalskich, iż racye, które 300 z nich otrzymało w *Almendral*, rozdane im zostały na mocy rozkazu, podpisanego przezeń i datowanego w *Alkantarze*. „Udzielono mi także raportu jenerała *Longa*, jenerałnego dowódcy dawnej-Kastylii, w którym donosi, iż udał się na granice Portugalii, dla obserwowania poruszeń zbiegów portugalskich. Dla sprawdzenia tego raportu, potrzeba koniecznie, abym mógł go porównać z tajną korespondencją jenerała *Longa* z byłym intendentem Lcońskim, *el Pastor*, któ-

ra, sama tylko, może objaśnić prawdziwe powody podróży tego jenerała. Wreszcie, jenerał *Quesada*, jenerałny dowódzca *Sevilli*, utrzymuje w swoim raporcie, jakoby sama Indkość zniewolila go do dozwoleń zbiegom Algarwijskim, znajdującym się w *Ecija*, zbliżenia się do Portugalii, ażeby, bliżej będąc oycyzny, mogli zamienić monetę swojego kraju, z mniejszą stratą, aniżeli tam, gdzie ona nie ma obiegu. Rapport ten nie więcej zdaje się być gruntownym, jak i raport jenerała *Longa*: bo jeżeli jenerał *Quesada* miał tylko na widoku potrzeby finansowe zbiegów, rząd hiszpański mógł znaleźć środki wymiany ich pieniędzy, bez żadnej dla nich straty i dla siebie, i bez potrzeby przenoszenia się tych zbiegów na inne miejsce.”

P. *Lamb* robi przygotowania, zdające się bliżki jego wyjazd zapowiadać.

P. *Casaflores*, nasz minister w *Lisbonie*, otrzymał uwiadomienie, iż pasport natychmiast będzie mu wydany, jak tylko zażąda.

(z Gazety Warszawskiej.)

Nie słychać już o podróży królewskiej do *Pampeluny*.

Bezustannie ćwiczą tu wojsko; niedawno podczas ćwiczeń artylleryi, nieumiejętność kilku nowo zaciągniętych kanonierów, stała się przyczyną śmierci dwóch żołnierzy i ranienia 5 innych.

Rząd odebrał listy z Portugalii, donoszące, iż zbiegowie Portugalscy udali się z *Braganza* do *Operto*, a po drodze przyłączyło się do nich dawne wojsko krajowe.

Korpus, który szedł przez *Olwenza*, zajął bez oporu znaczną twierdzę *Villaviciosa*, o 33 mil od *Lisbony*. Cała osada przeszła do zbiegów; toż samo nastąpiło w *Estremos*. Jeden z tamecznych Alkadów chciał dać odpór, i został zamordowany. Kilku oficerów, sprzyjających systematowi konstytucyjnemu, z trudnością umknęło. Zdaje się, iż zamysłem zbiegów jest działać jak najszybciej, i zająć najsilniejsze miasta, w nadziei znalezienia stronników; krótko bawili w *Estremos*, i ruszyli ku *Elvas*, twierdzy w prowincyi *A-lentejo*.

Sztafeta z *Lisbony* wysłana d. 28 listopada, przywozila listy, które donoszą, iż tam nie wiadano o postępach zbiegów, i czyniono przeciw nim przysposobienia. Mówiono powszechnie, iż całe wojsko, na które się rząd portugalski spuścić może, stanie nad *Tagiem*. Oczekiwano oraz wysadzenia wojska z eskadry Angielskiej.

Słychać tu, iż Portugalia wypowiedziała wojnę Hiszpanii, i że Rejentka kazała Panu *Casa Flores*, posłowi Hiszpańskiemu, wyjechać z *Lisbony* we 24 godzinach.

Do *Gibraltaru* zawinęło blisko 20 statków przewozowych Angielskich z wojskiem, które zaraz na ląd wysiadło.

Wszystkim urzędom policyjnym zalecono, aby Panu *Recacho* przesłały dokładny spis osób, które uchodzą za wolno-mysłne, z wyrażeniem, czy są wolno-mularzami, czy posiadają dobra narodowe. lub czyli za rządu Korteżów sprawowały jaki urząd. Względem wszystkich takich osób wyszły jak najsurowsze urządzenia, co do wydawania pasportów.

W *Arragonii* pokazały się zbrojne bandy, a mianowicie w okolicach *Tarneso, Kalatajud, Albarago*; napadają na podróżnych, rabują i uprowadzają z sobą ludzi.

P O R T U G A L I A.

Lisbona dnia 5 grudnia.

(z Monitora Warszawskiego.)

Królowna Rejentka postanowiła, że każdy z milicyi, chcący przejść do rozmaitych korpusów piechoty, lub jazdy, dla bronięcia konstytucyi, nie będzie obowiązany służyć jak tylko sześć miesięcy.

— Izba Parów. Posiedzenie d. 28 listopada. Hrabia *de Taypa* żądał, ażeby izba postanowiła niezwłocznie, iż żaden Par nie będzie uznany za takiego, dopóki nie wykona przysięgi

Królowi don Pedro i konstytucyi. „Jakżebyśmy mogli uważać, mówi on, za Para, takiego, naprzykład, zdraycę, jak Margrabia de Chaves, który pierwszy wznosił głos buntowniczy przeciw terrazniejszemu systematowi?“ Hrabia de Ponte, uznając, że Margrabia de Chaves wielkiey dopuścił się zbrodni, wnosił jednak, że będąc Parą, podług przywilejów Królewskich, chociażby był ujęty, sądnym być może tylko przez Izbę Parów.

— Izba Deputowanych. Posiedzenie d. 28. P. Sarmiento domagał się niezwłóznego roztrząsania projektu P. Guerreiro względem prawa, ściągającego się do ogłoszenia winnym obrazy Majestatu, każdego portugalczyka, który, schroniwszy się do Hiszpanii, wraca do Portugalii z bronią w ręku. Don Francisco d'Almeida, minister interessów zagranicznych, wszedłszy, oświadczył, że chce udzielić Izbie ważny przedmiot na posiedzeniu tajemném. Posiedzenie stało się tajemne o godzinie 11tej, a o w pół do drugiej znowu zostało publiczném. Powrócono do roztrząsania regulaminu. Uniform deputowanych będzie granatowy z białym kołnierzem, spodnie granatowe, i bóty, ale bez szpady. Po ubiorze deputowanych zajęto się ubiorem posługaczyw biurowych i odzwiernych. Widzowie znajdujący się na galerii mają mieć głowy odkryte, i zupełne zachować milczenie. Jeden z sekretarzy odczytał po raz trzeci wniosek P. Leomil, ściągający się do wyłączenia buntowników zpod ewikcyj osobistey. Wniosek ten został odesłany do Kommissyi, która ma zdać raport na następném posiedzeniu.

— Minister spraw zagranicznych, na posiedzeniu izby Parów dnia 4go, czytał raport o stosunkach rządu portugalskiego z obcemi mocarstwami. Usiłował szczególnie wykazać stosunki z dworem madryckim. Poseł Króla Jmci katolickiego został zawieszony w obowiązkach, dopóki Hiszpania nie uczyni zadosyć za popełnioną przez powstańców napaść: „Jednakże, dodaje minister, możnaby mieć nadzieję pojednania się, gdyby Dwór madrycki dał nam zaręczenie na przyszłość. Lecz nasze wojsko w takim jest nieporządku, że jesteśmy przymuszeni uciekać się do milicyi, i nakonieć do pomocy Anglii, gdyż szczęściem, nie jesteśmy względem Dworu londyńskiego w takim położeniu, jak względem madryckiego.“

— Minister interessów zagranicznych podobny raport czytał w izbie niższej. Powiedział, że Dwór francuzki uznał systemat polityczny istnący w Portugalii; skończył mówiąc, że stosownie do traktatów, Królewna Rejentka wezwała pomocy Anglii. Minister dodał, że wszystkie dowody spisku *Magessego* i *Margrabiego de Chaves* składają dwa tomy in folio, ale że nie śmiał ich przedstawić izbie, przez obawę zmordowania jej cierpliwości. Minister sprawiedliwości dał do przeczytania projekt do prawa, składający się z ósmiu artykułów, stanowiących utworzenie straży bezpieczeństwa w każdym mieście i miasteczku Królestwa. Projekt ten miał być roztrząsany na przyszłym posiedzeniu. P. Sarmiento żądał, aby jak najszybciej wydrukowano raport ministra interessów zagranicznych i wszystkich annexów, aby je niezwłócznie czytać mogli wielcy przyjaciele Portugalii zasiadający w parlamencie angielskim. Pan Mosinho oskarża ministra spraw wewnętrznych, że odpowiedział uczniom uniwersytetu w Koimbrze żądającym broni, iż teraz samemi tylko książkami zajmować się powinni. P. Leomil wniósł, aby izba postanowiła: 1) że oyczyna jest w niebezpieczeństwie, 2) aby izba się ogłosiła nieustającą, 3) aby zaniechano wszelkich formalności we względzie nieprzyjaciół konstytucyi, 4) aby zbiegów hiszpańskich, znajdujących się w *Sawaterra de Magos*, uzbrojono i użyto za gwardyę lisbońską, ten środek nie zgwałciłby bynajmniej traktatów z Hiszpaniją, 5) aby wszyscy urzędnicy tak duchowni jako też cywilni i wojskowi, w związkach będący z buntownikami, byli natychmiast skasowani. P. Sarmiento poparł te wnioski, mówiąc, że gdy D. Pedro IV naśladował *Trajana* i *Antonina*, por-

tugalczycy nie powinni by naśladować *Rzymian* odrodnych, którzy, zamiast przestrzegać zachowania swych praw politycznych, domagali się tylko chleba i zabaw. Minister sprawiedliwości z boleścią donosi, że wielu urzędników w ciągłej jest korespondencyi z nieprzyjaciółmi karty. „Tym sposobem jeden pozwolił oddalić się margrabiny Chaves, kobiecie tak zapaloney w powstawaniu przeciwko nowym naszym instytucyom.“ P. Guerreiro wniósł, aby wszyscy ministrowie stanu, zebrani, tworzyli radę ministrów, pod prezydencyą Króla lub Rejenta. Obradami tej Rady kierować będzie zbiór cały ministrów, aby wszyscy osobiście odpowiedzialnymi byli. Różne te propozycye odesłane zostały do kommissy szczególowych.

(z Gazety Warszawskiej.)

Minister woyny wydał odezwę, oświadczając, iż przy wtargnieniu powstańców do kraju, Rejentka pokłada całą swoją ufność w odwadze i wierności milicyi, którą wezwano, aby dobrowolnie na 6 miesięcy zaciągała się do pułków piechoty i strzelców.

Wiadomości, które Minister woyny do dnia 4 b. m. odebrał, są pomyślniejsze. — W bitwie d. 23 listopada pod *Braganza* mieli powstańcy 37 ludzi zabitych i 91 ranionych. Jenerał *Stubbs* donosi z *Oporto* pod dniem 1 b. m., iż ciągle posyła wojsko posiłkowe Jenerałowi dowodzącemu w prowincyi *Tras-os-Montes*, i że miasto *Oporto* będzie jak naydzielniej broniłone. — Z innych zagrożonych miejsc dochodzą także wiadomości o cofaniu się powstańców.

FRANCYA.

Paryż dnia 11 grudnia.

(Journal de St. Petersburg.)

Królewskie towarzystwo opieki więźniów, pod prezydencyą J. K. W. *Delfina*, odbyło dnia 8. posiedzenie w pałacu Tuilleryyskim. J. K. W. oznajmił o celu zgromadzenia się, oświadczając, iż minister spraw wewnętrznych, miał złożyć raport o stanie więźniów w Królestwie, przydał oraz, że ważne polepszenia nastąpiły, że lubo jeszcze zapewne wiele pozostaje do uskutecznienia, a toli zawiadywanie więźniami, jest więcej pocieszającym, aniżeli w którymkolwiek kraju w Europie, nie wymując nawet Anglii. — Z raportu ministra okazało się, iż liczba więźniów, z przeciągu przeszło roku, w 1825 była 18,000; w 1826, 19,400; w 1825 było 640 więźniów niemających lat 16, a w 1826, liczba tychże 769.

X. *Bernetti*, po powrocie z Rossyi, gdzie był wysłany jako nadzwyczajny Poseł, z okoliczności Koronacyi *NAYJAŚNIEJSZEGO CESARZA NIKOLAJA*, był przedstawiany temi dniami, Królowi Jmci, *Delfinowi* i *Xięźniczkom*. Niektóre dzienniki, donosząc o tém, przydają, że ten Prałat został mianowany gubernatorem Rzymu; dzisiejszym gubernatorem jest *Marco e Catalan*, słuchający przysięgi, który został na ten urząd mianowany d. 6 listopada. X. *Bernetti* pełnił wprzódy ten obowiązek, aż do swojego poselstwa, zeszłego lata, do Rossyi. Wiadomo, że ten prałat obrany został kardynałem na ostatnim konsystorz, i zapewniają, że prosił *Oyca s.* o uwolnienie siebie od tego wysokiego dostojenstwa. Nie używa żadnych do tego przywiązanych przywilejów, i nie przyjął laski, przyniesioney mu przez ablegata. Podobny przykład skromności dał zeszłego wieku X. *Philipucci de Macerata*, który mianowanym będąc przez *Klemensa XI* w 1706 kardynałem, statecznie się wymawiał od przyjęcia kapelusza.

Margrabia *Hastings*, gubernator Malty, przybyły od dni kilku do zatoki Neapolitańskiej, umarł z dolegliwej choroby którą był dotknięty.

— Dnia 18 —
(z teyże gazety.)

Birża paryzka w sobotę dnia 16. Pięć od sta, 97 fr. 90. — Trzy od sta, 66 fr. 65. — Akcy bankowe, 2,040 fr. — Pożyczka królewska hiszpańska, 48½. — Pożyczka haytańska, 685.

— P. *Malte-Brun* zakończył życie tknięty apoplexyą.

— Gazeta *Quotidienne* pod d. 13 zapewnia, iż nadeszły do Paryża listy z Madrytu, z d. 6 i 7 grudnia. Listy te, wyraża pomieniona gazeta, nie tylko potwierdzają wiadomości, doniesione przez nas wczora i wczora, względem postępu rojalistów portugalskich; lecz nadto donoszą, iż zepsucie pomiędzy wojskami konstytucyjnemi, jest daleko większe, aniżeliśmy utrzymywali. Zdaje się być widoczną rzeczą, iż regencya, nie mogła już więcej polegać, ani na wojsku, ani na opinii portugalczyków.

ANGLIA.

Londyn dnia 9 grudnia.

(Journal de St. Petersbourg.)

Papiery publiczne. Kurs konsolidów bardzo był zmienny. Po birży, stanęły były na 78, potem spadły do 77½ i znowu się podniosły do 78½. — Bony kolumbijskie, 31. — Greckie, 14, 15. — Portugalskie 64 do 66. — Hiszpańskie, 13. — Twierdzą, iż podniesienie się kursu, nastąpiło z przyczyny wiadomości otrzymanych z *Paryża* i *Oporto*.

— Utrudzenie, którego P. *Canning* doznał z przyczyny rozpraw dnia 12, wstrzymało go nazajutrz od znajdowania się w izbie gminnej; P. *Peel* przeto zapowiedział odroczenie do d. 8 lutego.

— Okręt wojenny *Wellesley* przywiózł transport dyamentów z Brezylji, na opłacenie dywidendy i umorzenia pożyczki tego państwa.

— Robią wielkie przygotowania w *Brighton* na przyjęcie Króla, który wkrótce spodziewany jest w tém mieście.

NIEMCY.

Od brzegów Menu dnia 18 grudnia.

(z Gazety Warszawskiej).

Pan *Jordan*, nadzwyczajny Poseł i pełnomocny Minister Pruski, mając d. 13 b. m. uroczyste posłuchanie u dworu w *Weymarze*, upraszał o rękę Wielkiej Xiężniczki Sasko-Weymarskiej *Maryi* dla Xiążęcia Pruskiego *Karola*, na co otrzymał zezwolenie. Wspomniany Xiąże, przybywszy do *Weymaru* został dnia 16 b. m. przyjęty do liczby Kawalerów pierwszej klasy domowego orderu Sasko-Weymarskiego białego Sokoła.

AMERYKA POŁUDNIOWA.

(Journal de St. Petersbourg.)

Lord *Ponsonby* przybył do *Buenos Ayres* d. 14 września. 19 przyjętym został przez prezydenta, jako poseł nadzwyczajny i pełnomocny minister, przy rzeczypospolitej. Zaprowadzono go do pałacu z wielką uroczystością, gdzie prezydent przyjmował, w towarzystwie ministrów, ciała dyplomatycznego, jenerałów i innych urzędników. Gdy Lord usiadł, przemówił w te słowa po angielsku:

„Mam zlecenie złożyć w ręce Waszej Dostojności list Króla Jmci Wielkiej Brytanii, przez który jestem mianowany nadzwyczajnym posłem i pełnomocnym ministrem J. K. M.

„Szczęję się honorem, który mi uczyniono, wybierając dla zaniiesienia tego przydatkowego dowodu uczuć szacunku i przyjaźni, ozywających mego Monarchę, ku rzeczypospolitej prowincyj zjednoczonych *Rio de la Plata*, i statecznie będę usiłował wypełniać ważne poselstwo, które mi poruczono, tak, iżbym zasłużył na uprzejmość tego rządu i ustalił przyjazne stosunki,

zachodzące szczęśliwie pomiędzy dwoma krajami.

Prezydent odpowiedział na tę mowę po fraancuzku. Przebiegł on celniejsze wypadki, które zjednały Anglii przywiązanie rzeczypospolitej argentyńskiej, jak np: uznanie niepodległości tej rzeczypospolitej. Widzi też z pociechą, iż Król Jmć Angielski, wybrał na reprezentowanie siebie, tak znakomitego męża.

Podług ostatnich doniesień z *Banda Orientale*, *Barnabas Rivera* przywiedziony został do stanu aresztu. Oddział 6 do 8 tysięcy wojska, pod dowództwem jenerała *Aloea*, miał uderzyć na obwód brezylijski *Rio-Grande*, gdy tym czasem druga kolumna, dowodzona przez *Salera*, miała obledz *Monte Video*. Admirał *Brown*, który się udał lądem naprzeciw eskadry chilijskiej, opasał nią wszystkie brzegi brezylijskie. Spodziewano się wkrótce zdjęcia blokady *Buenos Ayres*.

Postanowienie prezydenta, pod d. 12 września, nakazuje, aby komplet wszystkich kompanij milicji buenos-ayreskiej wynosił 70 do 100 ludzi, i przepisuje dowódcóm przedsięwzięcie stosownych środków w ich wydziałach.

Przez postanowienie d. 9 sierpnia, prezydent Chilijski rozkazał zaciągnąć pożyczkę 300.000 dollarów, po wszystkich prowincjach rzeczypospolitej, wyjąwszy *Conception*, *Valdivia* i *Chiloe*; pożyczka ta po 6 od 100, hypotekowana jest na posiadłościach narodowych, które wyłącznie będą przeznaczone na jej umorzenie.

Czytamy w *Messagero argentino* pod d. 21 września, wyciąg z listu pisanego z Limy, który donosi, iż dwa szwadrony jazdy Hunińskiej zbuntowały się w *Huancayo*, i że sądzono, iż za sobą pociągnęły wojska, zaaydujące się w tej prowincyj, dla połączenia się z wojskami prowincyj *Huanta*, która jest w buncie przeciwko rządowi. Wielką ważność przywiązują do tego wypadku, gdyż jenerał *Santa-Cruz* wyjechał, na uspokojenie trwogi, sprawionej przez te powstanie.

Tenże dziennik donosi, iż wyprawa wysłana do *Valparaiso* przeciwko *Chiloe*, pomysłny otrzymała skutek.

Pod d. 12 z Limy donoszą, iż *Bolivar* opuścił ministerjum wojenne i morskie *Peru*, i zarządza sam tym departamentem. Wszystkie posiadłości narodowe tego kraju, oświadczyły się sa umorzeniem jego długów.

— Wilno. —

Dzisiaj P. *Schulz* wydaje koncert na arfie w sali ratuszowej. Artysta ten w kilku już domach był tu słyszany. Pochwały wyższego w nim talentu od wielu z upodobaniem są powtarzane.

— *Franus Łopata* w dniu 3cim stycznia ma dać wielki koncert wokalny i instrumentalny. Sztuki, mające się przez niego wykonywać, z trudności swej, nowym zapewne staną się dowodem usilałości doskonalenia pozwolonego od przyrodzenia w tém chłopięcju daru, przez łaskawe przyjęcie publiczności ośmielonem, do skarbienia dalszych jej względów.

Uwiadamia się, iż jak przed Adwentem, tak i w następującym Karnawale, reduty i maskarady wydawane będą w domu *W.W. Millerow* na Niemieckiej ulicy na dochód ubogich przez Towarzystwo Dobroczynności utrzymywanych, po uczynieniu przez Towarzystwo umowy z właścicielem o dóm. Pierwsza maskarada ma być dana w dzień Nowego Roku to jest w przyszłą sobotę.

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Litawskiego Wojennego Gubernatora.
Andrzej Bucharski Rzeczywisty Radea Stanu i Kawaler.

W Drukarni Redakcyi.

Wilno dnia 29 Grudnia r. s. 1826 Roku.

1 Od Izby Skarbowej Wileńskiej ogłasza się, iż wyrażone w przyłączonej do tego Wiadomości, Skarbowe majątki i czynszowe artykuły, w różnych powiatach Wileńskiej gubernii położone, oddają się w arędowną dzierżawę z publicznych targów w tej Izbie 16, 18 i 20 marca następującego 1827 roku odbywać się mających, zawakowane na lat 12, a te, które odebrane w latach przeszłych, za nieakuratne wnoszenie należnego do Skarbu przez dzierżawców dochodu, do upłynienia terminu tym nieakuratnym dzierżawcom; czynszowe zaś artykuły na osobnych warunkach, o których przy targach objawiono będzie; zatem życzący należeć do targów o te majątki i czynszowe artykuły, zechcą przybyć na wyrażone terminy do tej Izby sami, albo przystać umocowanych z dostatecznymi ewikycjami, odpowiadającymi dwóletniemu dochodowi z tych majątków które życzą wziąć w arędę. Dnia 19 grud. 1826 r. Sowiecnik Kołkowski. Naczelnik Stoła Zdzitowiecki. Guberski Sekr. Józef Znosko.

W I A D O M O Ś Ć

O Skarbowych majątkach w Wileńskiej Gubernii, które podczas targów w miesiącu marcu następującego 1827 roku oddawać się będą z tychże targów w arędę od d. 12 apryla tegoż roku,

Numer	Nazwiska majątków w powiatach	Stan majątków podług inwentarzów i dochód z nich.								
		Folwarki	Mieścizna	Wsi i zaścianków	Liczba wazelkiego roduju dymow.	Dusz pol. męzkiej podług rewizji 1816 r.	Dochod lustracyjny.		Ceny naznaczone podczas targów	
							Srebrem.	Srebrem i assygn.	rub.	kop.
<i>Majątki zawakowane oddają się na lat 12. w Wileńskim.</i>										
1	Matakiemie Milaniszki	—	—	—	4	4	84	45	—	—
2	Kiernowskie Starostwo	1	1	7	37	46	628	11	—	—
<i>w Trockim.</i>										
3	Nowosiady dzierżawa	—	—	—	1	—	133	50	—	—
4	Plikiany albo Pilwingi	1	—	—	—	—	101	10	—	—
<i>w Oszmiańskim.</i>										
5	Nerowka dzierżawa	—	—	—	1	—	60	—	—	—
6	Krawcowszczyzna	—	—	—	—	—	35	90	—	—
7	Kerwele	1	—	—	—	—	68	40	—	—
8	Kuckie Starostwo	—	—	1	11	26	271	72½	—	—
<i>w Brasławskim.</i>										
9	Brinkliszki	1	—	1	5	4	134	50	—	srebrem 136
10	Skaystuły Zaścianak	—	—	1	4	4	75	—	—	srebrem 90 50
<i>nowa lustracja jeszcze się odbywa.</i>										
11	Klucz Sołoki i Jeziorosy	—	1	—	291	1037	11415	95	—	—
<i>w Rosieńskim.</i>										
12	Juryzdyka w Rosienach po Zukowskiej	—	—	—	—	—	9	—	—	assygn. 70
<i>w Telszewskim.</i>										
13	Szledzkie Starostwo	1	—	—	6	10	199	59	—	—
<i>w Wiłkomierskim.</i>										
14	Medyniszki albo Zaśówek Zaścianek	1	—	—	3	7	116	—	—	—
15	Sikoryszki i Janszki	—	—	2	5	10	156	—	—	156
<i>w Upickim.</i>										
16	Pobersztelskie Starostwo	1	—	1	8	27	288	16½	—	—
17	Požonście dzierżawa	—	—	—	—	—	2	17½	—	—
<i>w Kowieńskim.</i>										
18	Krużonce dzierżawa	1	—	—	15	7	333	10	—	—
<i>Majątki odebrane od dzierżawców za niewypelnienie przyjętych przezeń na zarządzanie Skarbowemi majątkami prawideł, oddają się w arędę do upłynienia terminu zarządzania nieakuratnym dzierżawcom.</i>										
<i>w Brasławskim.</i>										
1	Sutorowicze Starostwo, z terminem do 12 apryla 1829 r.	1	—	1	6	8	81	—	—	srebrem 200
2	Miłasze Starostwo, z terminem do 12 apryla 1828 r.	1	—	1	12	38	278	40	—	425
<i>w Oszmiańskim.</i>										
3	Czetyrki dzierżawa z terminem do 12 apryla 1828 r.	—	—	1	6	19	182	25	—	188
<i>w Telszewskim.</i>										
4	Wideyki dzierżawa, z terminem do 12 apryla 1826 r. }	—	—	1	7	9	173	96	—	260
5	Poizna	1	—	1	2	—	162	30	—	166
<i>Oprócz tego oddają się jeszcze na osobnych warunkach, o których życzącym przy targach objawiono będzie, w 12stoletnią dzierżawę:</i>										
<i>w Upickim.</i>										
Traktyer i Młyn										
<i>i w Wiłkomierskim.</i>										
W Łabonarskiej daczy 13 pustoszy z uprawną ziemią i łąkami — 2 karczmy — 16 jezior, i osobno niektóre obszary ziemi:										

Izba Skarbowa Litewsko-Grodzieńska ogłasza ninieyszém; iż majątek wakujący, w dołączającej się Tabelli wyrażony, oddawać się będzie z licytacji w dwónastoletnią arendowną dzierżawę od dnia 12 kwietnia następnego 1827 roku. Trzy termina, w których przypadać ma licytacja są następnę: pierwszy 15, drugi 17 i trzeci ostateczny 20 stycznia następnego 1827. Każdy, kto by życzył otrzy-
 mać possessyą rzeczónego majątku, raczy w terminach naznaczonych stawić się do Izby Skarbowey z ewikcyą wyrównywającą dwóletnię intracie.

№	Nazwisko majątku.	Folwarki.	W sie.	Liczba.		Ilość ziemi.				Roczna intrata srebrem.	
				Dymow.	Dusz pfoi mez. kiej.	Gruntu oromego i Łąk.		Lasu i zarośli.		Ruble.	Kop.
						Włoki.	Morgi.	Włoki.	Morgi.		
<i>w Powiecie Lidzkim.</i>											
1	Dzierżawa Miadziusze	1	1	3	8	5	7½	—	—	51	63
Folwarczna ziemia niewymierzona											

Radca Wincenty Styczyński.
 Sekretarz Guberski Michał Wołk.

3 Управление Видавскаго воднаго сообщенія приглашаешъ симъ желающихъ поспавить къ работамъ онаго; Шавельскаго уезда къ мѣльницѣ Буби; и по рѣкѣ Дубиссе: плыснаго камня до 400 кубическихъ сажень; посему назначаются въ Шавельскомъ Городническомъ Правленіи порги 1й прешьяго, 2й четвершаго и 3й пяшаго и окончательная перешоржка 7 числа генваря 1827 года; гдѣ будуще кредьявлены кондиціи и самое количество плыснаго камня, куда имянно оный потребно будеще доешавишь и къ какому времени. Желающія имѣющъ явишься въ оное Правленіе съ узаконенными залогамы.

Инженеръ Подковникъ Рокасовской.
 Титулярный Совѣшникъ Воробьевъ.

5 Administracya Windawskiej wodney komunikacyi wzywa ninieyszém życzących dostawić do jey robot; w Szawelskim powiecie do mlynu Buby, i ponad rzeką Dubissą: ciosowego kamienia do 400 kubicznych sążni; do czego naznaczają się w Szawelskiej mieskiej Policyi targi: 1szy 3, 2gi 4 i 3ci 5, a ostatni przetarg 7 stycznia 1827 roku; gdzie będą okazane warunki i ilość ciosowego kamienia, dokąd go mianowicie potrzeba będzie dostawić i w jakim czasie. Zyczący zechcą jawić się do tej Policyi z prawnemi ewikcyami.

Półkownik inżynierów Rokasowski.
 Tytularny Sowietnik Worobjew.

1. Lucki Rzymsko katolicki duchowny łaciński Konsystorz, ogłasza że Sprawa rozwodowa Ur. Józefa Wincentego Zajączkowskiego w Konsystorzu Rzymsko Katolickim Kamienieckim ostatecznie osądzona, przez Ukaz Rzymsko Katolickiego Dachownego Kollegium 1. Departamentu na powtórne osądzenie do Konsystorza tateyszego odesłaną została, w której po odbytych pierwiastkowych terminach do ogłoszenia stronóm ostatecznego powtornego wyroku termin dnia 28 stycznia roku zbliżającego się 1827 naznacza się, na jakowym terminie, Ur. Katarzyna Zajączkowska w tym Konsystorzu ma się stawić, i obrony jeśli ma jakowe z swej strony złożyć, inaczej zaś na zaoczność teyże Sprawa osądzoną zostanie.

Assesor X. Marcin Krzyżanowski S. Katedralny Lucki.

Sekretarz Alexander Pomarzański.

1 Podaje się do wiadomości iż loterya fantowa ogłoszona w Gazecie w NN. 59 i 134 bliska jest ciągnięcia, albowiem mała liczba biletów pozostała nie przedanych w domu Towa-

rzystwa Dobroczynności. Lecz upraszają się PP. Kollektorowie którzy rozebrali do sprzedania bilety, ażeby albo pieniądze za nie wnieśli do domu Dobroczynności albo też same bilety powrócić raczyli jeżeli nie są sprzedane.

3 Od Litewsko-Wileńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż dla odbycia w Wileńskiej Skarbowey Izbie targow na wybudowanie w powiecie Brasławskim w miasteczku Jezierskach prowiantskiego magazynu, naznaczono terminy: 1szy 19, 2gi 20, a 5ci i ostateczny 22 następującego stycznia 1827 roku; a zatem życzący należeć do targow, zechcą przybyć do Izby Skarbowey na wyżey oznaczone terminy, z prawnemi i dostatecznemi ewikcyami. Dnia 22 grudnia 1826 roku. Sekretarz Kowalenok.
 Naczelnik Stołu Milanowski.

3 Od Litewsko-Wileńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, aby Skarbnik Miński Antoni syn Leona Wieliczko, albo w przypadku jego śmierci, successorowie, przybyli do tego Rządu, dla odebrania, przysłaney z Rządzącego Senatuy przy Ukazie pod dniem 29 maja 1822 roku za N. 994, próśby z trzema autentycznymi dokumentami, po dziele tegoż Wieliczki i małoletnię córki Kamilli, żalących się na 2gi Departament Mińskiego Głównego Sądu, za nieprzywiedzenie do skutku Dekretu Borysowskiego powiatowego Sądu, przysądżającego dla nich na obywatelach Dobyszewskich 27,250 złotych.

Sowietnik Dmitrewski.

Sekretarz Jokołowski.

Naczelnik Stołu Guberski Sekretarz Dybowski.

3 Powodem Rezolucyi Magistratu Wileńskiego dnia 21 teraznieyszego miesiąca decembra nastaley, rozpocznie się w Ratuszu Wileńskim na dniu 3 nadchodzącego miesiąca january 1827 roku, publiczna wyprzedaż wszelkiej ruchomości po zmarłym Radnym Gotlibie Rudaku pozostałej, i takowa każdodziennie aż do zupełnego skonkludowania uskutecznić się będzie. O ozem jako delegowany do powszechney podaje wiadomości. Datt roku 1826 miesiąca xbra 23 dnia.

Jerzy Klimaszewski R. M. W.